

Nội dung bài viết

1. [Giải SGK GDCD lớp 7 Bài 9: Xây dựng gia đình văn hóa](#)

Giải SGK GDCD lớp 7 Bài 9: Xây dựng gia đình văn hóa

Câu 1: Gợi ý câu hỏi tình huống

a) Em có nhận xét gì về nếp sống của gia đình cô Hoà?

Trả lời

Gia đình cô Hoà là có nề nếp, một gia đình đầm ấm và hạnh phúc, mọi người trong gia đình yêu thương nhau, thực hiện tốt bổn phận và trách nhiệm của mình (cô Hoà giỏi việc nước, đảm việc nhà, hai vợ chồng cô ngoài giờ làm việc ở cơ quan còn chăm lo tăng gia sản xuất cải thiện đời sống; bạn Tú ngoan ngoãn, chăm học chăm làm). Một gia đình gương mẫu đi đầu xây dựng nếp sống văn hóa ở khu dân cư.

b) Mọi thành viên trong gia đình cô Hoà đã làm gì để xây dựng gia đình mình thành gia đình văn hoá?

Trả lời

- Cô Hoà: Vừa hoàn thành công tác ở cơ quan, vừa quán xuyến việc nhà, chăm sóc, nuôi dạy con chu đáo.
- Hai vợ chồng: tăng gia sản xuất, chăn nuôi, cải thiện đời sống.
- Bạn Tú: chăm học, giúp cha mẹ dọn dẹp nhà cửa, chăm sóc cây trồng, cắt cỏ cho bò.
- Mọi người luôn chia sẻ giúp đỡ nhau trong mọi công việc.
- Gia đình đầm ấm vui vẻ.
- Gia đình cô chú tích cực xây dựng nếp sống ở khu dân cư, vận động bà con làm vệ sinh môi trường, chống các tệ nạn xã hội.

c) Theo em, thế nào là gia đình văn hoá?

Trả lời

- Thực hiện kế hoạch hóa gia đình.
- Xây dựng gia đình hòa thuận, hạnh phúc, tiến bộ, có sinh hoạt văn hóa lành mạnh.
- Đoàn kết xóm giềng.

Thực hiện tốt nghĩa vụ công dân

d) Để xây dựng gia đình văn hoá, mỗi người trong gia đình cần phải làm gì?

Trả lời

Để xây dựng gia đình văn hóa, mỗi người trong gia đình cần:

- Kính trọng ông bà, cha mẹ; là cha mẹ phải thương yêu, chăm sóc con cái, gia đình hòa thuận, đầm ấm.
- Sống lành mạnh, giản dị, không đua đòi ăn chơi
- Tránh xa các tệ nạn xã hội
- Con cái chăm ngoan, học giỏi
- Ông bà, cha mẹ gương mẫu là tấm gương để con cháu noi theo, thực hiện kế hoạch hóa gia đình.
- Mọi thành viên trong gia đình phải tích cực lao động theo khả năng của mình, làm ra nhiều của cải nhằm nâng cao mức sống gia đình, làm cho gia đình ngày càng đầy đủ, ấm no...
- Sinh hoạt văn hóa, tinh thần trong gia đình lành mạnh.
- Không sử dụng văn hóa phẩm độc hại, thấp kém.

Những điều nên tránh:

- Bạo lực trong gia đình.
- Cha mẹ thiếu gương mẫu.
- Cha mẹ sống bất hoà.
- Sinh quá đông con

Câu 2:

a) Hãy tìm hiểu kỹ nội dung và các tiêu chuẩn của gia đình văn hoá tại địa phương em và nhận xét việc thực hiện tiêu chuẩn gia đình văn hoá của gia đình em, của bản thân em.

Trả lời

Học sinh tìm hiểu kỹ nội dung và các tiêu chuẩn của gia đình văn hoá tại địa phương em và nhận xét việc thực hiện tiêu chuẩn gia đình văn hoá của gia đình em, của bản thân em: gia đình em có là gia đình đông con hay không, gia đình có con cái ăn chơi đua đòi, có mắc tệ nạn xã hội không.

b) Em hãy nhận xét về đời sống vật chất và tinh thần của các loại gia đình sau

- Gia đình đông con
- Gia đình giàu có nhưng con cái ăn chơi, đua đòi

- Gia đình có hai con đều ngoan ngoãn, chăm học, chăm làm.

Theo em, có phải gia đình giàu có thì bao giờ cũng hạnh phúc, tiến bộ?

Trả lời

- Gia đình đông con: nghèo túng, vất vả, bất hạnh không thể hạnh phúc được.
- Gia đình giàu có nhưng con cái ăn chơi, đua đòi: Đời sống vật chất có thể đầy đủ nhưng đời sống tinh thần không lành mạnh, con cái đua đòi ăn chơi, dễ sa vào các tệ nạn xã hội, trở thành nỗi bất hạnh cho gia đình, danh dự gia đình bị tổn hại.
- Gia đình có 2 con đều ngoan ngoãn, chăm học, chăm làm: Đây là loại gia đình văn hóa. Có thể đời sống vật chất đầy đủ hay còn khó khăn, nhưng con cái của gia đình có trách nhiệm và bổn phận với gia đình, chăm ngoan, học giỏi, hiếu thảo.

c) Trong gia đình, mỗi người đều có thói quen và sở thích khác nhau. Theo em, làm thế nào để có được sự hoà thuận và không khí đầm ấm, hạnh phúc trong gia đình?

Trả lời

- Trước hết mọi người trong gia đình phải tôn trọng sở thích cá nhân của từng thành viên, không can thiệp thô bạo.
- Nhường nhịn nhau.
- Trao đổi, góp ý kiến cho nhau khi có những thói quen chưa tốt

d) Em đồng ý với những ý kiến nào sau đây? Giải thích vì sao em đồng ý hoặc không đồng ý:

- (1) Việc nhà là việc của mẹ và con gái
- (2) Trong gia đình nhất thiết phải có con trai
- (3) Không cần có sự phân công chặt chẽ công việc trong gia đình
- (4) Gia đình có nhiều con là gia đình hạnh phúc
- (5) Con cái có thể tham gia bàn bạc các công việc gia đình
- (6) Trong gia đình, mỗi người chỉ cần hoàn thành công việc của mình
- (7) Trẻ em không thể tham gia xây dựng gia đình văn hoá.

Trả lời

* Em đồng ý với ý kiến (5).

Bởi vì con cái là một thành viên trong gia đình cho nên có thể tham gia bàn bạc các công việc của gia đình mình và phải có trách nhiệm và bổn phận đối với gia đình.

* Em không đồng ý với các ý kiến (1), (2), (3), (4), (6), (7).

(1) và (2) là thể hiện quan niệm lạc hậu trọng nam khinh nữ;

(3) và (6): Trong gia đình cần có sự phân công công việc cụ thể để mọi người có trách nhiệm đối với gia đình của mình, nhưng không có nghĩa là mỗi người trong gia đình chỉ cần hoàn thành công việc của mình là đủ mà cần có sự chia sẻ, tương trợ giúp đỡ lẫn nhau, tất cả vì sự êm ấm hạnh phúc của gia đình bé nhỏ.

(4) Ý kiến gia đình có nhiều con là hạnh phúc là chưa đúng. Bởi nếu đông con, chăm sóc, nuôi dạy sẽ vất vả, khó khăn hơn những gia đình ít con.

- Đông con sẽ ảnh hưởng đến sức khỏe của cha mẹ, nhất là người mẹ
- Đông con sẽ làm ảnh hưởng đến công tác (công việc) của cha mẹ.
- Nếu đông con và nghèo túng là gia đình bất hạnh chứ không thể là gia đình có hạnh phúc.

(5) và (7): Trẻ em là một thành viên của gia đình cho nên trẻ em có trách nhiệm và bổn phận tham gia bàn bạc công việc gia đình và góp sức mình để xây dựng gia đình văn hóa.

đ) Em có thể rút ra nhận xét gì về vai trò của con cái trong gia đình qua kinh nghiệm của bản thân và qua câu nói của Xu-khôm-lin-xki?

Trả lời

Gia đình nào cũng có thể phòng ngừa hoả hoạn và phòng ngừa những đứa con hư hỏng nếu có biện pháp phòng ngừa tốt. Song biện pháp giáo dục của cha mẹ dù có tốt đến đâu nhưng đi đâu quyết định để trở thành những đứa con ngoan hay hư hỏng là từ bản thân, ý chí, nghị lực, ý thức, trách nhiệm và bổn phận của những đứa con.

e) Theo em, những gia đình sau đây có ảnh hưởng đến cộng đồng và xã hội như thế nào?

- Gia đình có cha mẹ bất hoà
- Gia đình có cha mẹ thiếu gương mẫu (làm ăn bất chính, nghiện hút...)
- Gia đình có con cái hư hỏng (ăn chơi quậy phá, nghiện hút, đua xe...).

Trả lời

Mỗi gia đình là một tế bào của xã hội, vì thế những kiểu gia đình trên sẽ ảnh hưởng đến cộng đồng, đến sự bình yên của môi trường sống (của bà con làng xóm, nếu suốt ngày bên cạnh nhà mình có một gia đình bố mẹ bất hoà suốt ngày cãi vã nhau), sự bất hoà của cha mẹ dẫn đến gia đình tan nát, con cái không có người nuôi dạy, những đứa con sẽ là gánh nặng của xã hội.

Khi bố mẹ thiếu gương mẫu, làm ăn bất chính, nghiện hút thì đó không thể là một gia đình hạnh phúc, một môi trường tốt để con cái trưởng thành, nó cũng sẽ bị ảnh hưởng rất lớn và gia đình đó khó có thể có những đứa con ngoan, mà là những đứa con hư hỏng, ăn chơi, quậy phá, nghiện hút, đua xe gây không biết bao nhiêu điểu xấu cho cộng đồng và xã hội.

g) Hãy kể tên những việc của gia đình mà em có thể tham gia. Em dự kiến sẽ làm gì để góp phần xây dựng gia đình văn hoá?

Trả lời

Những việc làm của gia đình mà em có thể tham gia:

- Giúp bố mẹ dọn dẹp nhà cửa, chăm sóc cây trồng, nấu cơm, tằm trà cho bà...
- Giúp bố mẹ đưa đón, chăm sóc em
- Chăm chỉ học hành để đạt kết quả tốt
- Chăm sóc bố mẹ khi bố mẹ đau ốm

Để góp phần xây dựng gia đình văn hoá, em sẽ chăm ngoan, học giỏi. Biết kính trọng, giúp đỡ ông bà, cha mẹ, thương yêu em nhỏ. Không đua đòi ăn diện, không làm điểu gì tổn hại đến danh dự gia đình mình.